

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput Primum. Alexander III. a Tornacensi Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

ancilla fugiente, & extra provinciam reperta, in l. 1. Cod. ubi de causa status: & qui curia, seu cohorti obligatus fuerit, capi potest auctoritate curiae, & cohortis, cui est obnoxius, l. 1. Cod. ubi de curialibus. Unde cum Religiosi sint obnoxii religioni, & virtute professionis in eius potestatem transferant, possunt retrahi, & repeti per proprium Prælatum, & carceri mancipari: quam detractionem in carcerem Honorius in præfati decrevit, quia veteres Religionum Fundatores, & Patriarcha eâ poenâ, seu potius medicinâ usi fuerunt. Porho Abbas carceri mancipabat omnes apostasiam molientes, ut refertur in epist. 72. Hadriani Pape, ad Carolum Magnum: & ita faciendum esse in contumaces apostatas, probavit Christus Dominus apud Sanctam Hildegardam lib. 2. visione 6. num. 50. Insigneque est in hac parte exemplum S. Romualdi, qui in patrem suum Sergium factum Monachum, cum accepisset meditari apostasiam, eâ poenâ usus fuit, ut refert Petrus Damianus in gestis sancti Romualdi, cap. 13. qui cum præmississet capite antecedenti, missos ad eum Rauenâ nuncios de patris delirio, & concepta apostasia, ait: Non equos fultus, non vehiculo deportatus, sed solus in manu ferens baculum, nudis plantis, ex intus Galliarum sinibus Rauennam usque

pervenit, ibique patrem ad seculum reverti volentem reperiens, in ligno pedes ejus fortiter strinxit, gravibus eum vinculis alligavit, verberibus duvis afflixit, & tandem corpus ejus pã severitate perdomuit, donec ejus mentem ad salutis statum Deo mediante reduxit.

Nec obstat dubitandi ratio supra adducta, nam licet dubitent Doctores, an Prælati Regulares teneantur requirere apostatas, & ad Religionem revocare, ut videre est apud Suarez tom. 4. de relig. lib. 3. tract. 8. cap. 2. num. 17. Giragum de regim. regular. dubit. 29. Layman lib. 4. summe, tract. 5. cap. 13. verius tamen est teneri ex cap. final. de regul. junctis ibi adductis, nisi ita perniciosus sit Monachus ceteris fratribus, ut ob ejus crimina, & incorrigibilitatem ejiciendus sit à monasterio: qua casu requirendus non est, & juxta eum accipio auctoritatem Sancti Bonavent. Nec obstat augmentum ipsius dubitandi rationis; nam licet jure communi ex ratione proximè tradita possint Prælati requirere, & retrahere monachos apostatas, tamen in odium ipsorum desertorum indulserunt Pontifices variis Religionibus, ut possint eos carceri mancipare, & excommunicare, invocato, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis; & ita superflua non sunt dicta Privilegia.

8.
Dissolvi-
tur du-
bitandi
ratio.

TITULUS X.

De his qui Filios occiderunt.

CAPUT PRIMUM.

Alexander III. Tornacensi Episcopo.

ANIENS ad nos M. mulier lachrimabili nobis confessione monstravit, quod eum de quodam filium genuisset, & ille sibi sæpè turgido vultu improperasset, quod filius ejus non esset, ipsa b iracundia calore ducta, eundem filium interfecit. Quo comperto Comes Flandrensis eam totam terram usque ad septennium c abjurare coegit, nisi de nostra licentia remaneret. Cumque se nostro aspectui præfentasset, & quod crucem accepisset Hierosolymam profectura, nobis assertionem sua proposuisset, nos eam quia in partibus illis præsentia sua non posset esse utilis, sed damnosa, à Hierosolymitano itinere revocantes, ipsam f. t. duximus remittendam, præsentium tibi auctoritate mandantes, quatenus eam labores inducere, ut ad aliquod monasterium d transeat e in quo peccata sua perpetuâ penitentia deploret. Si autem (repugnantate carnis fragilitate) ad hoc induci noluerit, ei licentiam in Domino nubendi tribuas: quia tutius nobis videtur, ut in Domino e nubat uni soli, quam inhonestè multos admittat.

NOTÆ.

a **Tornacensi.**] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titulo. cap. 1. post Concilium autem Lateran. sub Alexandro III. p. 50. cap. 12. ubi reperitur textus hic, & citatur ex lib. 1. regestri Alexand. desideratur inscrip-

tio. De Tornacensi Ecclesia egi in cap. 2. de re-script.

b **Iracundia calore.**] Licet in maleficiis iracundia non excuset, l. 5. Cod. de injuriis, l. per-spiciendum 11. l. aut facta 16. §. eventus, ff. de poenis; tamen per imperum doloris, seu justum dolorem delictum admissum quandoque mitius punitur

Marginalia:
V. 200. 5
p. 200. 5
V. 200. 5

7.
radi-
rra-
o des-
ndi.

punitur, l. si adulterium 38. §. Imperator s. ff. ad leg. Jul. de adul. c. Abjurare.] Id est in exilium temporale missa est per septennium: de qua pœna egi in c. 1. de calumniator.

d Transcat.] Non ut monialis, sed ut detrusa in Monasterium penitentiae peragenda causa, juxta tradita in cap. 1. de regul. c. In Domino nubat.] Verba hæc exposui in c. 2. de secundis nupt.

CAPUT II.

Lucius III. a Parisensi Episcopo.

Intelleximus ex literis tuis, quod cum M. mulieratrix præsentium filiam parvam haberet, diabolico furore accensa tandem ipsam suggerente eo, qui de fidelium perditione lætatur, lethali vulnere jugulavit, propter quod Dominus terræ b maritum ejus, & ipsam compulit abjurare. Quia verò illam c habere filios intinasti, unde circa ejus exilium debeat dispensari: nos de discretione tua plenam fiduciam obtinentes, eam tuæ duximus prudentiæ remittendam, per A. f. mandantes, quatenus ita super hoc provideas, quod sui sceleris pœnam luat, & saluti ejus, & filiorum ipsius per tuam providentiam in Domino consulatur: & non obstante juramento prædicto, quod ab ipsa dictus Dominus proponitur extorsisse, eam sicut expedire videris, viro, & rebus suis restituas, ita quod filios suos liberè possit & pacificè gubernare.

NOTÆ.

1. a Parisensi.] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titulo cap. 2. & post Concilium Lateran. part. 50. cap. 25. De Parisensi Ecclesia egi in cap. final. de rescriptis.
2. b Maritum.] Quia apud Catholicos exulem conjugem conjuxit sequi tenetur, ut probat D. Ni-

colaus Antonius de exilio lib. 2. cap. 3. num. 22. c. Habere filios.] Liberorum enim ratione mitius agendum est cum delincente, l. unic. §. si plures, ff. de portion. qua liberis damnat. Faciunt textus in l. qui in Provincia, §. D. Marcus, ff. de ritu nupt. cap. quia circa, de consanguin. & affin. Illustrat Tiraque. De pœnis tempor. causa 26.

CAPUT III.

Alexander III.

De infantibus autem, qui mortui reperiuntur cum patre, & matre, & non apparet utrum à patre, vel à matre oppressus sit ipse, vel propria morte defunctus, non debent inde securi esse parentes, nec sine penitentia; sed tamen consideratio debet esse pietatis, ubi non voluntas, sed eventus mortis causa fuerit. Si autem eos non latet ipsos interfectores esse, scire debent se graviter deliquisse: quod b Ancyritano Concilio probatur. Quidam autem penitentiam trium annorum judicant esse debere, quorum unum peragant in c pane, & aqua.

NOTÆ.

1. a Alexander III.] Ita etiam legitur in secunda collectione, sub hoc titulo cap. 1. nulli tamen exprimitur cui rescribat Pontifex: & ex prioribus hujus textus verbis deduci videtur, in præfenti referri partem Decretalis, cujus principium alibi extat: verba autem in præfenti transscripta reperiuntur apud Burchardum lib. 17. cap. 59. & citantur ex Concilio Parisiensi, can. 5. & in Penitentiali Romano titulo 1. cap. 30. ita habetur: Invenisti infantem tuum juxta te oppressum, ubi tu, & vir tuus simul in lecto jacuistis, & non apparuit utrum à Patre, seu à te suffocatus esset, non debetis securi esse, nec esse sine penitentia: sed tamen in his magna consideratio debet esse pietatis, ubi nulla mala voluntas fuit, sed propria mors: tamen propter negligentiam, quadraginta dies debetis penite-

re. Si autem vos non latet interfectores esse infantis, non voluntate, sed negligentia, tres annos penitere debetis, unum ex his in pane & aqua, & tempore penitendi ab omni luxuria vos custodire debetis. Ideoque existimo verba in præfenti relata Alexandrum accepisse ex dicto can. 5. Concilii Parisiensi.

b Ancyritano.] Apud Burchardum legitur Ancyrano, & verè, licet Concilium hoc à Gratiano appelletur Ancyritanum, ab aliis Anquiranum; sed verè appellandum est Ancyranum. Ancyra enim est Civitas Orientis, in Provincia Gallaciæ; Diocæseos modò Assianæ, modò Ponticæ, ubi Imperatores Orientis sæpè constitisse apparet ex subscriptionibus legis quisquis, Cod. ad leg. Jul. majest. legis 8. Cod. Theodos. quorum appel. non recip. legis 76. de Decur. eod. Cod. legis finalis de præditi Senator. eod. Cod. legis 1. eod. Cod.